

Публічний звіт Голови  
Українського інституту  
національної пам'яті  
Антон Дробовича  
за 2021 рік

---



УКРАЇНСЬКИЙ  
ІНСТИТУТ  
НАЦІОНАЛЬНОЇ  
ПАМ'ЯТІ



# СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОБОТИ НА 2021–2022 РОКИ

---

- підвищення інституційної спроможності Інституту та розбудова підвідомчих закладів;
- засудження тоталітарних практик, подолання їхніх наслідків та осмислення травм колоніалізму;
- повернення суспільної уваги до тематики національної пам'яті та промоція історії України;
- завершення відзначення 100-ліття Української революції;
- зміцнення міжнародних зв'язків із акторами у сфері діяльності Інституту та промоція у світі ключових наративів;
- підвищення якості роботи із упорядкування та захисту місць пам'яті;
- посилення цивільно-військового співробітництва та реалізація проєктів у сфері забезпечення права на правду.

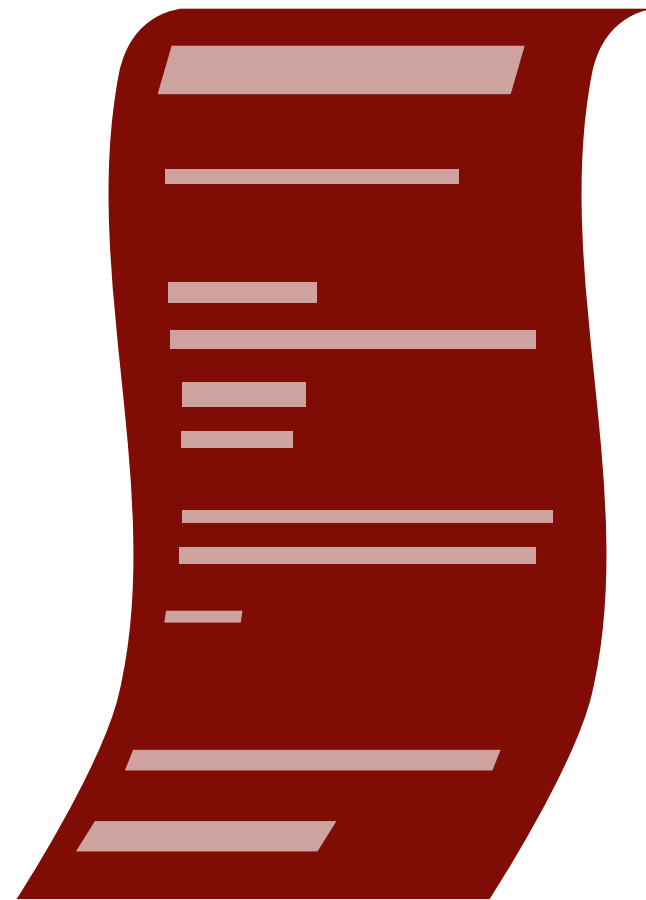
**Виконання Плану роботи на 2021 рік:**



**94 %**

# НОРМОТВОРЧА РОБОТА

---



## ЕКСПЕРТИЗА

44

проектів нормативно-  
правових актів на запит ВРУ  
та органів влади

## УЧАСТЬ У РОЗРОБЦІ

12

проектів  
нормативно-правових  
актів

## ПРОЄКТИ ЗАКОНІВ

- "Про свята, пам'ятні дати і скорботні дні" (пройшов громадське обговорення)
- Щодо охорони місць пам'яті (триває робота над концепцією)

# ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ У 2021 РОЦІ

---



- Пам'ятання про Другу світову війну, трагедію Бабиного Яру і Голокост, українців-рятівників
- Відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 рр.
- Проєкти у сфері забезпечення права на правду про російську агресію, вшанування пам'яті сучасних захисників України та посилення цивільно-військового співробітництва

# ЗАХОДИ ДО ДНЯ ПАМ'ЯТІ ТА ПРИМИРЕННЯ 8 ТРАВНЯ І ДНЯ ПЕРЕМОГИ НАД НАЦИЗМОМ 9 ТРАВНЯ

---



- всеукраїнська акція "Родинні історії війни"
- продовження циклу "Війна і міф"
- промоція європейських практик комеморації, осмислення складних тем та увага до людських історій у публічних наративах

## Нова пам'ятна дата:

**14 травня** – День пам'яті українців, які рятували євреїв під час Другої світової війни



# ПАМ'ЯТАННЯ ПРО ТРАГЕДІЮ БАБИНОГО ЯРУ І ГОЛОКОСТ

---

## Вшанування 80-х роковин трагедії Бабиного Яру – дводенні меморіальні заходи 29–30 вересня:

- запалення вогню пам'яті;
- міжконфесійний молитовний захід за участі глав церков та рабинів;
- символічне покладання всіма охочими камінців та лампадок до пам'ятників на території заповідника у Бабиному Ярі;
- інформаційний ролик "Наш спільний біль".

**3** наукові заходи на тему пам'яті про трагедію Бабиного Яру та Голокост



Громадське обговорення  
Концепції комплексного  
розвитку Бабиного Яру



# ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ ПОДІЙ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917–1921 РР.

---

**2021-й рік став завершальним у 4-річному періоді відзначень подій  
і вшануванні постатей Української революції**



ЗАХОДИ ДО ПАМ'ЯТНИХ ДАТ:

- Дня Соборності
- Дня Героїв Крут
- 101-ї річниці звільнення Києва від більшовиків
- 100-річчя Другого Зимового походу Армії УНР, зокрема 100-х роковин розстрілу 361 воїна біля села Базар на Житомирщині

*Інститут розробив окремий військовий церемоніал на вшанування Героїв Базару.  
Його виконали під час державних урочистостей 21 листопада*



# ПРОЄКТИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ПРАВДУ ПРО РОСІЙСЬКУ АГРЕСІЮ

---

**Створено віртуальний музей російської агресії**

 <http://rusaggression.gov.ua>



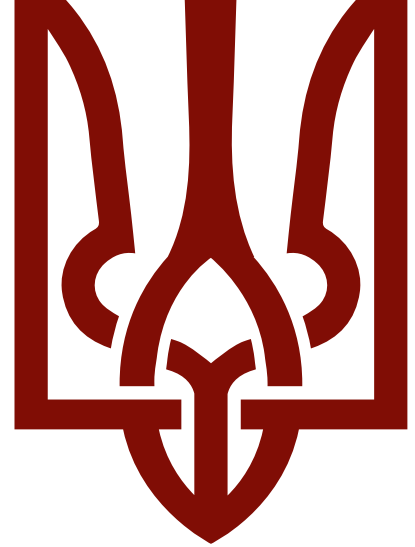
- Цифровий інструмент доступу до фактів про ключові події та злочини, скоєні під час тимчасової окупації Криму та війни на сході України
- Різномовні дані українською й англійською мовами
- Інформація базується на перевірених джерелах

*У жовтні 2021 презентовано і викладено у відкритий доступ блок про Крим.*

*У розробці блок про війну на сході України.*

# ЗАХОДИ ДО ПАМ'ЯТНИХ ДАТ, ОРГАНІЗОВАНІ ЧИ ПІДТРИМАНІ ІНСТИТУТОМ

---

- День Соборності України 22 січня
  - День пам'яті Героїв Небесної Сотні 20 лютого
  - День пам'яті та примирення 8 травня і День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 9 травня
  - День пам'яті жертв політичних репресій 16 травня
  - День незалежності України 24 серпня
  - День захисників і захисниць України 14 жовтня
  - День Гідності та Свободи 21 листопада
  - День пам'яті жертв Голодомору та масових голодів
- 
- 150-річчя Лесі Українки
  - 35-і роковини Чорнобильської катастрофи
  - 130-річчя Євгена Коновальця
  - 30-річчя Збройних Сил України

# ВИДАВНИЧІ ПРОЄКТИ

---



15

видань **надруковано**  
накладом близько  
9 тис. примірників

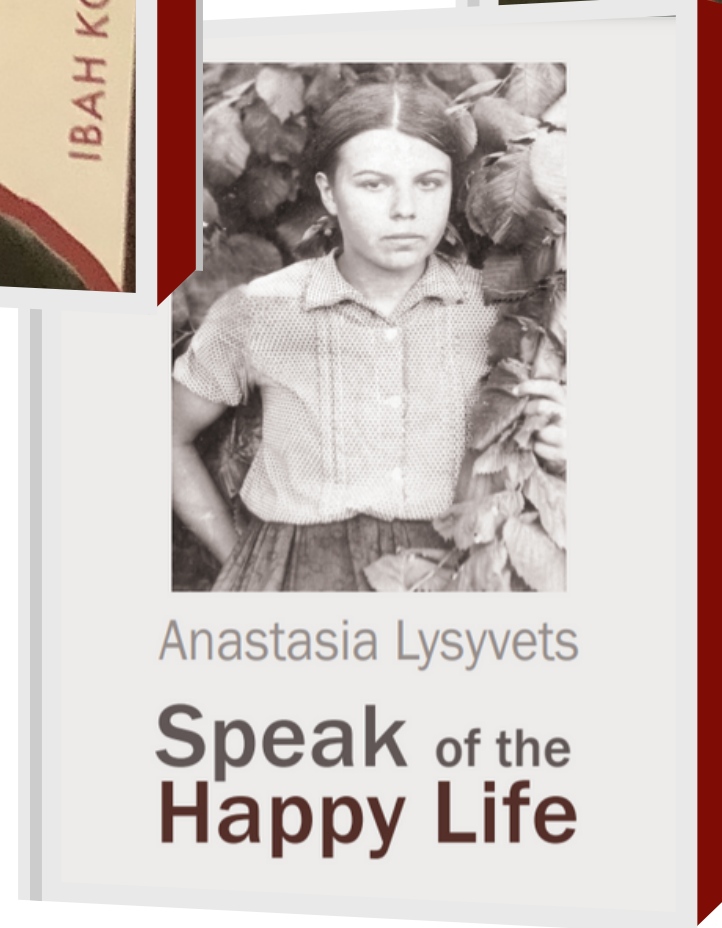
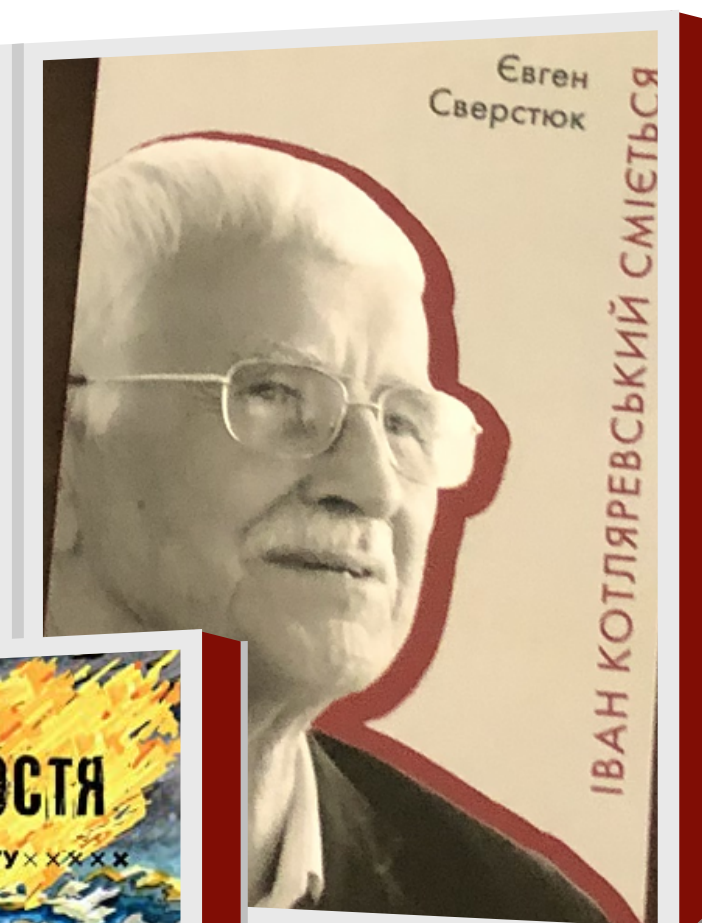
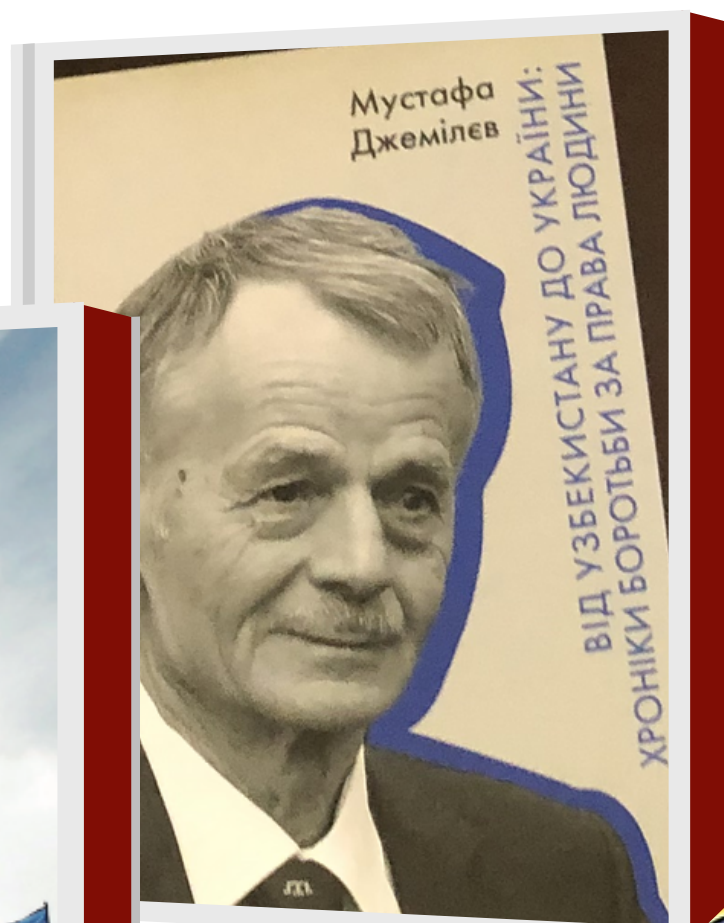
8

видань  
**підготовлено**  
до друку

>13 **ТИС.**

примірників книг поширено в школи,  
університети, культурні та громадські організації

# ВИДАВНИЧІ ПРОЄКТИ



# ВИСТАВКОВІ ПРОЄКТИ

---



2

виставкові локації  
у Києві:

- Головноштамт
- Контрактова площа

7

виставок, створених  
безпосередньо Інститутом  
та у співпраці з партнерами,  
експонувалося впродовж року

Окремий виставковий проєкт у Харкові до 30-річчя незалежності

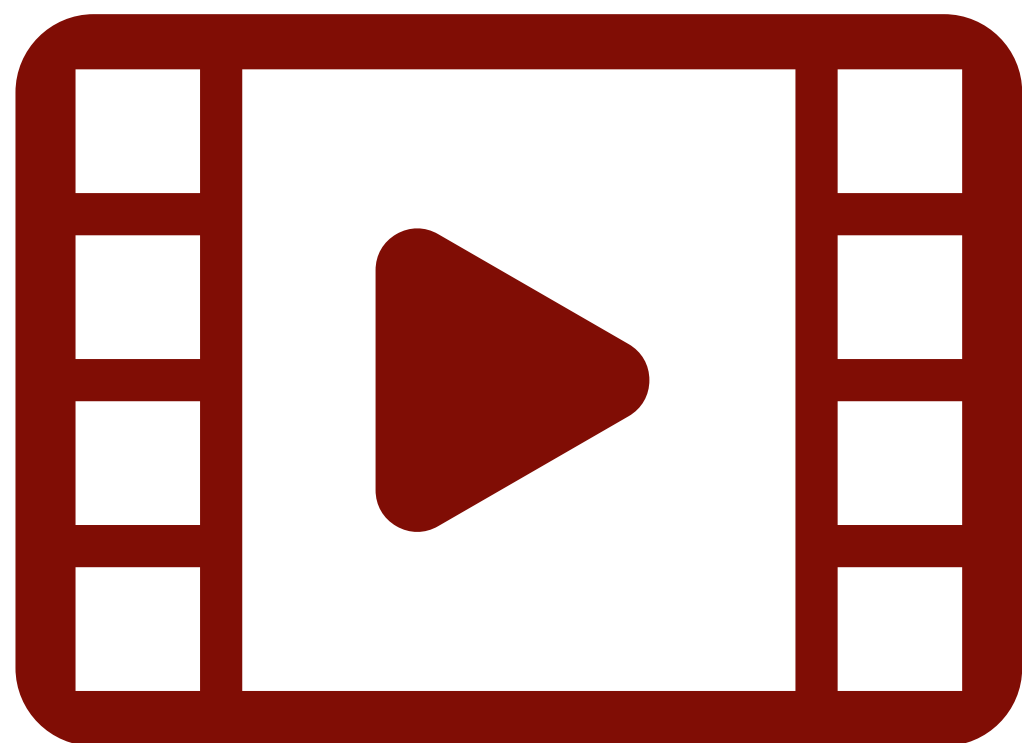
# ВИСТАВКОВІ ПРОЄКТИ

---

- Українська революція 1917–1921: регіональний вимір
- До світла Воскресіння крізь терни катакомб
- Lend-lease – зброя перемоги. Що замовчувала радянська пропаганда
- Мистецтво вільних: художня естетика Української революції 1917–1921
- Виведення радянських військ з Чехословаччини
- На службі Феміди: видатні українські правники, адвокати, мислителі
- Зруйнована віра

# ВІДЕОПРОДУКТИ

---



23

відео створено

2

документальні  
фільми про історію  
півдня України

Продовжено відеопроєкти:

- документальний цикл про дисидентів
- відеопроєкт про жінок, які загинули за Україну
- цикл "Війна і міф"

5

роликів із серії  
"Події епохи"

7

роликів з циклу "Люди епохи" були адаптовані  
й транслювалися в потягах Укрзалізниці

# НАУКОВА ТА МЕТОДИЧНА ПІДТРИМКА ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

---

Розроблено та надано міністерствам й облдержадміністраціям методичні, інформаційні та візуальні матеріали до

## 14

пам'ятних дат упродовж року

## 13

наукових заходів було організовано або підтримано Інститутом

### **А також:**

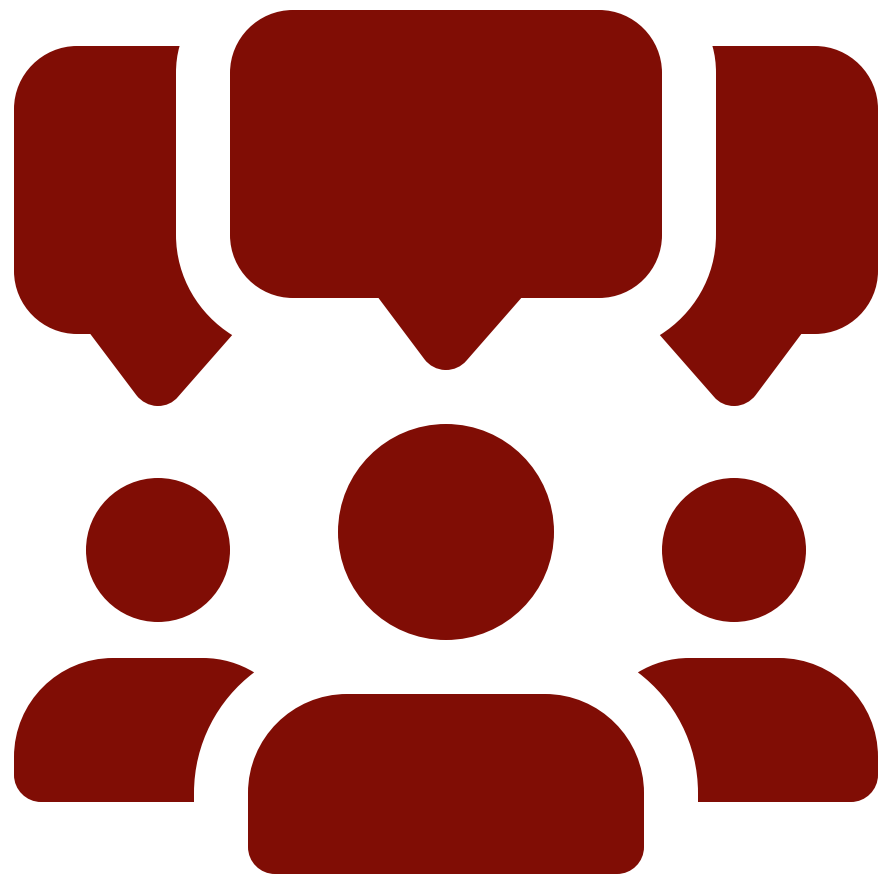
- лекції для дипломатів
- співпраця з бібліотеками
- співпраця з органами місцевого самоврядування
- участь у роботі 13-и комісій



# ПОДОЛАННЯ РОСІЙСЬКИХ МІФІВ ПРО УКРАЇНСЬКУ ІСТОРІЮ

---

**11** круглих столів / обговорень на теми:



- Деколонізація свідомості. Як розповідати молоді історію південної та східної України;
- Деколонізація: віднайти своє під шаром російських імперських міфів;
- Розвінчання імперських російських та радянських міфів про південь України.

# РЕАБІЛІТАЦІЯ РЕПРЕСОВАНИХ КОМУНІСТИЧНИМ РЕЖИМОМ

---

**8**

засідань Національної комісії з реаблітації

**982**

заяви розглянуто на засіданнях

**511**

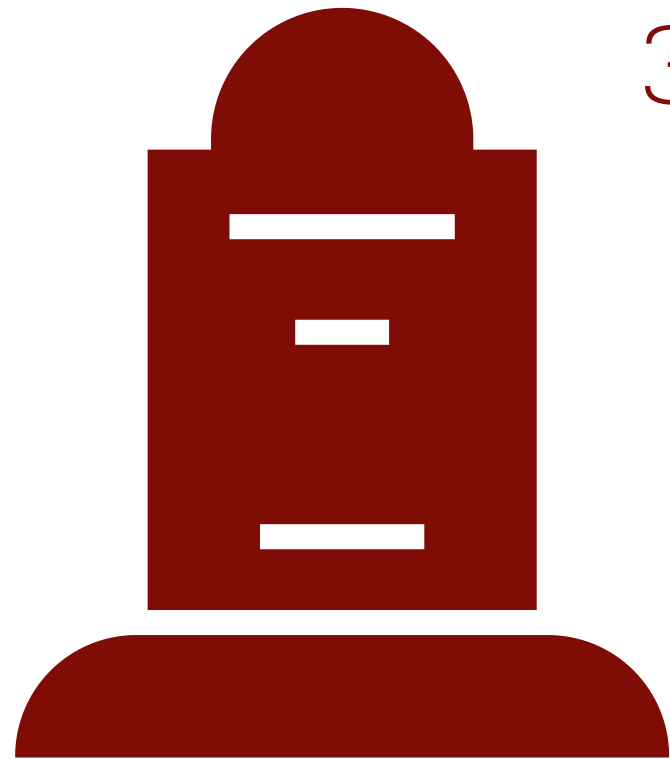
людей реабілітовано

**267**

осіб визнано потерпілими від репресій

# ПОШУК ПОХОВАНЬ БОРЦІВ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ТА ЖЕРТВ ВОЄН, ГОЛОДОМОРУ, РЕПРЕСІЙ

---



За сприяння Інституту:

- Здійснено пошук поховань у **5** населених пунктах;
- Віднайдено **4** братських та кілька одиночних поховань жертв Голодомору;
- Відбулося перепоховання **37** останків жертв політичних репресій та воїнів УПА

Проведно семінар для представників силових відомств та органів місцевого самоврядування щодо увічнення пам'яті жертв війни та репресій

Здійснюється наповнення і техпідтримка електронного геоінформаційного каталогу "Віртуальний некрополь української еміграції" **[necropolis.uinp.gov.ua](https://necropolis.uinp.gov.ua)**

# ЗІБРАННЯ УСНИХ СВІДЧЕНЬ

---

Запрацював Архів усної історії – онлайн-архів усних спогадів про знакові події недавнього минулого **[ui.uinr.gov.ua](http://ui.uinr.gov.ua)**

**170** інтерв'ю було оприлюднено

**25** нових свідчень, 20 із яких – про окупацію Криму

**167** записів спогадів дослідники та установи передали Інституту

**7** відеозаписів передали Архіву усної історії в межах проєкту "Зберігачі пам'яті"



# ІНШІ НАПРЯМИ РОБОТИ ІНСТИТУТУ

---

- **Заходи з популяризації історії України, її видатних особистостей та подолання історичних міфів** – **267** лекцій, презентацій, круглих столів тощо;
- **Декомунізація** – **733** листи органам влади та самоврядування, організаціям, громадянам щодо реалізації "декомунізаційного" законодавства;
- **Співпраця з музеями** – картографічні популяризаційні матеріали для оновлення експозицій місцевих музеїв і семінари для музейників;
- **Освітні проєкти та співпраця з вчителями** – розробка комплексу матеріалів про історію Голодомору для дітей дошкільного віку та семінари для освітян;
- **Вшанування пам'яті загиблих захисників України у російсько-українській війні** – відеопроєкт "Жінки, які загинули за Україну", підтримка акції "Сонях пам'яті" та щомісячні панахиди за загиблими захисниками у регіонах;
- **Військово-цивільне співробітництво** – розробка Військового поховального ритуалу, понад **90** зустрічей та презентацій для військовослужбовців.

# МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

---



2

заходи

з вшанування пам'яті  
воїнів Армії УНР у Польщі

3

угоди

про партнерство з  
іноземними інституціями

6

міжнародних проєктів у сфері історичної пам'яті  
організував, узяв участь або підтримав Інститут

15

міжнародних заходів та зустрічей за участі Голови Інституту

*Робота задля початку діяльності українсько-польської консультативної групи  
щодо проблемних питань у сфері місць пам'яті та поховань*

# ІНШІ НАПРЯМИ РОБОТИ ІНСТИТУТУ

---

## **Національний меморіальний комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції Гідності [maidanmuseum.org](http://maidanmuseum.org):**

- Інститут провів відкритий конкурс на посаду гендиректора музею. Конкурсна комісія визначила переможцем Ігоря Пошивайла
- Інститут сприяв підписанню угоди з німецькими архітекторами – переможцями конкурсу архітектурних проєктів майбутнього Музею Революції Гідності, за якою права на проєктну ідею передали музею для її реалізації

## **Галузевий державний архів Українського інституту національної пам'яті (Архів національної пам'яті) [hdauihp.org.ua](http://hdauihp.org.ua):**

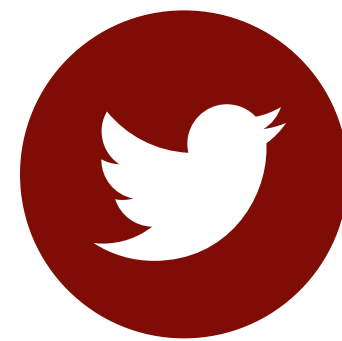
- завдяки промоції важливості втілення проєкту на 2022 рік виділені кошти на реконструкцію будівлі під архів на вул. Пухівській, 7 у Києві

# ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

---



[uinp@memory.gov.ua](mailto:uinp@memory.gov.ua)



[@Uinp\\_gov\\_ua](https://twitter.com/Uinp_gov_ua)



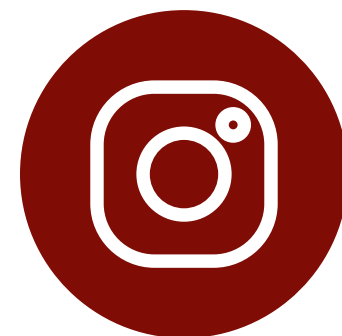
Київ  
вул. Липська, 16



[UINPOfficial](https://www.youtube.com/UINPOfficial)



[uinp.gov.ua](http://uinp.gov.ua)



[uinp.gov.ua](https://www.instagram.com/uinp.gov.ua)



[uinp.gov.ua](https://www.facebook.com/uinp.gov.ua)



канал  
"Історія та пам'ять"